

**1η Τακτική Πανηγυρική Σύνοδος
της 9ης Θητείας της Κυπριακής Παιδοβουλής
Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 2019, 10.00 πμ, Βουλή των Αντιπροσώπων, Λευκωσία**

**Έκθεση της Επαρχιακής Κοινοβουλευτικής Ομάδας Λεμεσού
για το Θέμα που τιτλοφορείται
«Ποσοτικοί και Ποιοτικοί Δείκτες Μέτρησης της Παιδικής Φτώχειας»**

Έντιμε κ Πρόεδρε της Βουλής,
Κύριοι Βουλευτές,
Κύριοι εκπρόσωποι της ΠΣΕΠΕΠ,
Αξιότιμοι προσκεκλημένοι
Συνάδελφοι Παιδοβουλευτές,

Στη φετινή συνάντησή μας με τη Βουλή των Αντιπροσώπων, πανηγυρίζοντας την τριακοστή επέτειο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, αποφασίστηκε πως το θέμα μας θα είναι η Παιδική Φτώχεια και συγκεκριμένα για την ΕΚΟ Λεμεσού, οι Ποσοτικοί και Ποιοτικοί Δείκτες για την μέτρησή της.

Αρχικά, οι Ποσοτικοί Δείκτες είναι αυτοί που μας επιτρέπουν να μετρήσουμε μία κατάσταση σε μια χώρα και να την συγκρίνουμε με αυτήν των προηγούμενων ετών ή και με την ίδια κατάσταση σε άλλες χώρες. Οι Ποιοτικοί Δείκτες είναι αυτοί που δείχνουν τις συνθήκες και δεν μπορούν να μετρηθούν εύκολα με ποσοστιαίες μονάδες αφού δεν μετρούν μόνο «οικονομικά» δεδομένα αλλά και την ικανοποίηση των πολιτών από την αντιμετώπιση κάθε κατάστασης. Είναι αναγκαίο να λαμβάνουμε υπόψη μας και τους Ποιοτικούς Δείκτες έτσι ώστε να καταλάβουμε την κατάσταση της Παιδικής Φτώχειας, πόσο μεγάλο μέρος του πληθυσμού επηρεάζει, σε τι βαθμό τον επηρεάζει και τι θα πρέπει να αλλάξουμε για να βελτιωθεί η κατάσταση.

Η Παιδική Φτώχεια δεν μπορεί να οριστεί χωρίς την βοήθεια των Δεικτών. Για παράδειγμα, η Παιδική Φτώχεια ως σύνολο, ορίζεται ως η οικονομική εκείνη κατάσταση που χαρακτηρίζεται από έλλειψη επαρκών πόρων για την ικανοποίηση βασικών ανθρωπινων αναγκών, όπου η έννοια των βασικών αναγκών μπορεί να διαφέρει από άτομο σε άτομο και από χώρα σε χώρα (και αυτή η διαφορά συνιστά και έναν Ποιοτικό Δείκτη).

Ο **Δείκτης** Ανθρώπινης Φτώχειας, είναι η ένδειξη του επιπέδου διαβίωσης μιας χώρας. Είναι ένας σύνθετος δείκτης, ο οποίος μετρά πόσο επαρκής είναι η χώρα στις τρεις βασικές πλευρές, που μελετά ο Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης. Αυτές οι τρεις πλευρές, είναι η Υγεία, η Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση και η Αξιοπρεπής Διαβίωση, δηλαδή οι πόροι σε σχέση με το επίπεδο ζωής σε κάθε χώρα. Πρόσφατα, έχει προστεθεί ακόμα μια

παράμετρος, ο Κοινωνικός Αποκλεισμός. Έτσι λοιπόν, μιλώντας για Φτώχεια, πρέπει να την συνδέουμε και με τον Κοινωνικό Αποκλεισμό.

Για να καθορίσουμε τον **Δείκτη** Ανθρώπινης Φτώχειας, πρέπει να λάβουμε υπόψη τέσσερις σημαντικές παραμέτρους. Την πιθανότητα κάποιος να μην φτάσει στην ηλικία των 60 ετών, το ποσοστό των Λειτουργικά Αναλφάβητων Ενηλίκων, το ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται κάτω από το όριο της Φτώχειας και το ποσοστό της Μακρόχρονης Ανεργίας.

Οι Ποιοτικοί Δείκτες που αντικατοπτρίζουν «κρίση» ή «θεώρηση» των αλλαγών που έγιναν, επιτρέπουν την πραγματική και σε βάθος παρακολούθηση και αξιολόγηση ενός προγράμματος, μιας νομοθεσίας ή μιας πολιτικής. Ειδικά σε συνδυασμό με τους Ποσοτικούς Δείκτες, οι Ποιοτικοί Δείκτες παρέχουν μια ολόπλευρη αντίληψη και πλήρη κατανόηση μιας κατάστασης.

Εντούτοις, φαίνεται δύσκολο να αναπτυχθούν Ποιοτικοί Δείκτες – αυτοί που στα Αγγλικά ορίζονται ως SMART Indicators, δηλαδή

Specific – Συγκεκριμένοι/εξειδικευμένοι. Που να μπορούν δηλαδή να μεταφραστούν σε πρακτικούς όρους και να είναι ευδιάκριτοι

Measurable – Μετρήσιμοι. Που να μπορούν δηλαδή να «μετρηθούν». Άλλως πως δεν θα μπορεί να επέλθει πρόοδος στην αντιμετώπιση τη κατάστασης που εξετάζεται.

Attainable – Εφικτοί. Να μπορεί πράγματι να χρησιμοποιηθεί το αποτέλεσμα τους.

Relevant – Σχετικοί. Να μπορούν να καταδείξουν ακριβώς αυτό που ζητείται και να συνδέονται επιστημονικά με το υπό εξέταση θέμα.

Time bound – Χρονικά Συνδεδεμένοι. Να κινούνται σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο ώστε να μπορούν να δείξουν τις αλλαγές, ειδικά όταν εξετάζεται ένα πιο θεωρητικό ή πολύπλευρο θέμα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εισάγοντας το Social Score Board για τις Χώρες-Μέλη της, μας παρακινεί στο να μετρούμε και τα κοινωνικά ζητήματα, όπως την πρόσβαση στην εκπαίδευση ή την υγεία και όχι μόνο την οικονομία και την αγορά εργασίας. Σημειώνουμε όμως ότι και εδώ δεν μετριέται η ικανοποίηση των πολιτών από τα κοινωνικά μέτρα ή πολιτικές αλλά μόνο εάν και σε ποιο βαθμό υπάρχουν. Για παράδειγμα, όταν μετρούμε την «εγκατάλειψη του σχολείου από τα παιδιά», βλέπουμε ένα ποσοστό – και αυτό είναι ο ποσοτικός δείκτης. Όμως θα έπρεπε ταυτόχρονα, απευθυνόμενοι ακριβώς σε αυτά τα παιδιά, να δούμε και τους λόγους που τα ωθούν στην εγκατάλειψη: είναι γιατί η φτώχεια τα αναγκάζει να εργαστούν; Είναι γιατί η προσφερόμενη εκπαίδευση δεν ικανοποιεί τις ανάγκες τους; Είναι γιατί χρειάζονται άλλους είδους στήριξη (συναισθηματική, ψυχολογική κ.λπ.) ώστε να μπορέσουν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους μέσα στο σύστημα; Αυτοί είναι οι ποιοτικοί Δείκτες και ακριβώς αυτοί θα μπορούσαν να συμβάλουν καλύτερα στην αντιμετώπιση του προβλήματος αφού θα καθοδηγούσαν ορθότερα στα μέτρα που το κράτος πρέπει να λάβει.

Η Βουλή θα μπορούσε να συμβάλει στο έργο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απευθύνοντας ερωτήσεις στο Κράτος, οι οποίες να αφορούν τα παιδιά.

Γιατί όμως χρειαζόμαστε ειδικούς δείκτες μέτρησης της κατάστασης των παιδιών. Τι θα μετρούν; Τι λειτουργεί σε άλλες χώρες;

Το 2017, ο Γερμανικός Εθνικός Συνασπισμός για τα Παιδιά, αναφέρθηκε στην Σύσταση της Επιτροπής για την Εφαρμογή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού που προτρέπει τα Κράτη να διαμορφώσουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα συλλογής στατιστικών δεδομένων ειδικά για τα παιδιά, το οποίο να περιλαμβάνει ολόκληρη την παιδική ηλικία (0-18 έτη) και να εισάξουν Δείκτες για τα Δικαιώματα του Παιδιού που θα μπορούν να αναλύουν και να αξιολογούν την πρόοδο στην εφαρμογή αυτών των Δικαιωμάτων.¹

Μερικές από τις ερωτήσεις (Δείκτες) που ο Γερμανικός Συνασπισμός εισηγήθηκε ήταν:

- Ποια στατιστικά στοιχεία χρησιμοποιούνται περισσότερο από τους ερευνητές και τους πολιτικούς; (Άρθρο 4 – Προστασία Δικαιωμάτων)
- Εγγράφονται στο Ληξιαρχείο όλα τα παιδιά που γεννιούνται στη χώρα αμέσως μετά τη γέννησή τους; (Άρθρο 7 – Εγγραφή γέννησης στο Ληξιαρχείο)
- Πώς συμμετέχουν τα παιδιά στις δικαστικές διαδικασίες; (Άρθρο 12 – Δικαίωμα έκφρασης άποψης)
- Πόσα παιδιά συμμετέχουν σε δραστηριότητες για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων; (Άρθρο 15 – ελευθερία του συνέρχεσθαι)
- Τα παιδιά μπορούν να απελαθούν; (Άρθρο 22 – παιδιά-πρόσφυγες), θεωρώντας πως εάν υπήρχαν απαντήσεις σε αυτές θα μπορούσε καλύτερα να διαπιστωθεί η εφαρμογή τους.

Αξίζει να αναφέρουμε ακόμα το παράδειγμα του Βελγίου που καθιέρωσε από το 2016 τους Δείκτες για τα Δικαιώματα του Παιδιού, κάτι που αποδεικνύει ότι αυτό είναι εφικτό για όλα τα κράτη. Εκδόθηκαν 40 Εθνικοί Δείκτες που διαμορφώθηκαν με τη συμμετοχή ακαδημαϊκών, πολιτικών προσώπων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων αρμοδίων φορέων με στόχο να δώσουν καλύτερη εικόνα για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των παιδιών ερωτώντας τα ΙΔΙΑ τα παιδιά και μόνο. Αυτό βοήθησε και στα να δει το Βέλγιο ποιοι Δείκτες έλειπαν και ποια ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα.²

Τέλος, σημειώνουμε το Child Protection Index. Είναι ένα «Ευρετήριο» που χρησιμοποιείται σε 9 χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και υποστηρίζει την παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας Από-ιδρυματοποίησης όλων των παιδιών στις χώρες αυτές. Η Κοινωνία των Πολιτών – δηλαδή οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του Ευρετηρίου και εισηγούνται τους κατάλληλους Δείκτες. Κάτι παρόμοιο θα μπορούσε να διαμορφωθεί και για άλλα ζητήματα που αφορούν τα παιδιά.³

Οι πολιτικοί και τα άτομα με εξουσία, δηλαδή η Βουλή και το Κράτος, θα πρέπει να γνωρίζουν, να κατανοούν και να ενδιαφέρονται για το αντίκτυπο της Φτώχειας στη ζωή όχι μόνο των ενηλίκων μα και των παιδιών. Έχουν την υποχρέωση να κάνουν ό,τι μπορούν για να μειωθεί και μάλιστα να εξαλειφθεί η Παιδική Φτώχεια και να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής

¹ National Coalition Germany, 20/07/2017 on Eurochild website

https://www.eurochild.org/news/news-details/article/why-we-need-childrens-rights-indicators/?tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=d47af30c88a9a8255b1deb3d8e5d82c9

² <https://ncrk-cnde.be/en/projects/nouvelle-traduction-20-indicateurs-nationaux-droits-de-l-enfant/>

³ <http://www.childprotectionindex.org/>

όλων των παιδιών, μηδενός εξαιρουμένου. Η Βουλή των Αντιπροσώπων πρέπει να θεωρείται ως ένας σημαντικός παράγοντας, αφού έχει τη δύναμη να αλλάξει τα δεδομένα μέσα από νομοθεσίες αλλά και τον κοινοβουλευτικό έλεγχο που ασκεί στο Κράτος. Πρέπει να προωθήσει νέες και φιλόδοξες νομοθεσίες και πολιτικές για την εφαρμογή των Δικαιωμάτων των Παιδιών και να διασφαλίσει πως όλα τα παιδιά στην Κύπρο έχουν όσα η Φτώχεια τους στερεί: Στέγη, Φαγητό, Ψυχαγωγία. Οφείλουν όλοι να αντιλαμβάνονται τις πραγματικές επιπτώσεις που η Παιδική Φτώχεια έχει στη ζωή των παιδιών, είτε αυτές είναι άμεσες είτε είναι έμμεσες.

Σημαντικότερος παράγοντας στην ορθή καταμέτρηση της κατάστασης είναι η συμμετοχή των ίδιων των παιδιών. Αυτό πρέπει να αξιοποιηθεί όχι μόνο από την Στατιστική Υπηρεσία αλλά και από όλους τους πολιτικούς, ειδικά αν σκεφτούμε πως 24% των παιδιών ζουν με τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Οι απόψεις των παιδιών πρέπει να θεωρούνται πολύτιμες και να λαμβάνονται υπόψη από αυτούς που παίρνουν τις αποφάσεις αλλά ταυτόχρονα πρέπει να διασφαλίζουν ότι και τα παιδιά που ζουν κάτω από συνθήκες φτώχειας έχουν την ευκαιρία να εκφέρουν άποψη και να συμμετέχουν ισότιμα.

Ζητούμε από τη Βουλή να αντιληφθεί πόσο σημαντικό είναι να μειωθεί η Παιδική Φτώχεια στην Κύπρο και να μην συνεχίζεται ο «φαύλος κύκλος της Φτώχειας». Θέλουμε να βεβαιωθεί ότι το Κράτος μας θα εφαρμόσει πλήρως τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2013 «Επενδύουμε στα Παιδιά – Σπάζουμε τον Κύκλο της Μειονεξίας».

Τέλος, θέλουμε να ελπίζουμε πως η φωνή και οι απόψεις της Κυπριακής Παιδοβουλής, θα εισακουστούν σήμερα και πως η Βουλή θα αναλάβει τις ευθύνες της, έτσι ώστε να γίνουν όσα χρειάζονται για να μειωθεί η Παιδική Φτώχεια και ο Κοινωνικός Αποκλεισμός. Θέλουμε επίσης να ελπίζουμε πως παίρνετε αυτή την συνάντηση τόσο σοβαρά όσο παίρνετε και τις άλλες συναντήσεις σας και ότι δεν την υποβαθμίζετε υπό το πρόσχημα ότι «αυτοί είναι απλά παιδιά». Τα παιδιά πρέπει να τυγχάνουν ίδιο επίπεδο σεβασμού με αυτό που τυγχάνουν και οι πολιτικοί αρχηγοί!

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας.

Παιδοβουλευτές:

1. Αναστασία Δασκαλάκη
2. Ανδρέας Αντωνίου
3. Ανδρέας Δημοσθένους
4. Ανδρέας Σάββα
5. Άντρεα Βλάχου
6. Αντρέας Γιαλλουρίδης
7. Αργέτα Κατίρη
8. Βασιλειάνα Ανδρέου
9. Δανάη Παναρέτου
10. Δεσπιάννα Σωτηρίου
11. Εύα Παντελή
12. Κλεόβουλος Χριστοφή
13. Μαρίνος Ηλιάδης
14. Μνάσια Χριστοφίνα
15. Νικολέττα Κρασιά
16. Παναγιώτα Παπαφίγγου
17. Χρίστος Μιχαήλ

Συντονιστές:

Ανθούλα Μενελάου
Αντωνία Αργυρού
Παναγιώτης Ιωαννίδης